

Informe 01/2022. Esborrany de Decret pel qual es regula el Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears (CFIRDE-Ib)

1. FETS

La Conselleria d'Educació i Universitat va presentar al Consell Escolar de les Illes Balears, l'**Esborrany de Decret pel qual es regula el Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears (CFIRDE-Ib)**, en compliment de l'article 6 del decret legislatiu 112/2001 de 7 de setembre pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Consells Escolars de les Illes Balears, i va sol·licitar-ne l'informe preceptiu per tràmit ordinari que va arribar en data 11 de febrer de 2021.

En data 15 de febrer el secretari del CEIB va remetre l'esborrany de decret als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi, en sol·licitud d'aportacions fins al dia 02 de març, d'acord amb l'article 38.2 del Reglament del CEIB.

A la reunió de la Comissió Permanent del CEIB de dia 25 de febrer de 2021, es va acordar que la comissió específica que havia d'estudiar el projecte de decret fos la d'Ordenació i Innovació del Sistema Educatiu o la pròpia Comissió Permanent en el cas que hi haguessin poques aportacions. També es va acordar nomenar ponent al conseller Sr. Joan Ramon Xamena Vidal.

Dins el període establert per presentar aportacions, es varen fer 25 aportacions de les següents persones/organitzacions:

- Carles Cabrera, Biel Caldentey/STEl (grup a)
- Maria Antònia Salvà/IBdona (grup p)
- Antònia Soler Rubí (UOB) (grup a)
- Yolanda Calvo Rodríguez (CCOO) (grup a)
- Felipe Pérez Crespo (ANPE) (grup a)

A la reunió de la Comissió Permanent duta el dia 15 de març de 2022, es va exposar el contingut del projecte d'informe i després del debat pertinent, es va aprovar per majoria absoluta (8 a favor, 2 en contra i 1 en blanc) i es va elevar al Ple del CEIB.

2. INFORME

El preàmbul conté les bases legals en les quals es fonamenta l'esborrany de decret i una exposició de motius.

Les bases legals i els motius als quals fan referència són:

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en la redacció donada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, que estableix a l'article 102.2 que els programes de formació permanent han de contemplar, entre d'altres, tots els aspectes de coordinació i organització encaminats a millorar la qualitat de l'ensenyament i el funcionament dels centres

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en la redacció donada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, que estableix a l'article 102.2 que els programes de formació permanent han de contemplar, entre d'altres, tots els aspectes de coordinació i organització encaminats a millorar la qualitat de l'ensenyament i el funcionament dels centres.

La mateixa Llei orgànica 2/2006 determina a l'article 122 bis.1 que s'han de promoure accions destinades a fomentar la qualitat dels centres docents, mitjançant el reforç de la seva autonomia i la potenciació de la funció directiva, segons estableixin el Govern i les administracions educatives.

A l'article 131.6 també estableix que les Administracions educatives han d'afavorir l'exercici de la funció directiva en els centres docents, per mitjà de l'adopció de mesures que permetin millorar l'actuació dels equips directius en relació amb el personal i els recursos materials i per mitjà de l'organització de programes i cursos de formació.

A l'article 132 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, sobre les competències del director, a més de la d'exercir la direcció pedagògica, promoure la innovació educativa i impulsar plans per a la consecució dels fins del projecte educatiu de centre, s'hi estableixen les competències següents:

- Promoure experimentacions, innovacions pedagògiques, programes educatius, plans de treball, formes d'organització, normes de convivència i ampliacions del calendari escolar o de l'horari lectiu d'àrees o matèries, d'acord amb el que recull l'article 120.4.
- Fomentar la qualificació i formació de l'equip docent, així com la investigació, l'experimentació i la innovació educativa en el centre.
- Dissenyar la planificació i organització docent del centre, recollida en la programació general anual.

L'article 135.6 determina que les persones que han superat el procés selectiu per a l'exercici de la direcció dels centres han de dur a terme un programa de formació sobre

competències per al desenvolupament de la funció directiva prèviament al seu nomenament i que es podran establir les condicions en què els directors i les directores han de realitzar mòduls d'actualització en el desenvolupament de la funció directiva. A més, l'article 134 c) fixa que les administracions educatives podran considerar com a requisit la formació a la qual es refereix l'apartat 6 de l'article 135.

L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, a l'article 36.1 atorga a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en matèria d'ensenyament no universitari, la competència exclusiva en la formació i el perfeccionament del personal docent.

El Decret 41/2016, de 15 de juliol, pel qual es regula la formació permanent del professorat de l'ensenyament no universitari de les Illes Balears, estableix a l'article 5 com a objectius de la formació permanent, entre d'altres, el desenvolupament de la interrelació i la coordinació entre la formació del professorat i l'impuls a la innovació, la recerca i l'avaluació per millorar l'èxit educatiu, així com la incorporació, als continguts de la formació, de l'actualització científica i didàctica, la innovació educativa i la capacitat per a les competències professionals.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, afegeix, a la disposició addicional 35, un nou contingut de promoció de la investigació i innovació educatives, en què s'estableix que el ministeri responsable d'educació i les administracions educatives han de facilitar la identificació de grups de recerca i innovació educatives, han de fomentar la creació de bases unificades de coneixement, evidències i bones pràctiques, i han de promoure el desenvolupament de centres de recerca que siguin referents especialitzats, per tal de millorar les pràctiques docents i els processos educatius, elevar els resultats i assegurar la qualitat de l'educació amb més equitat i inclusió. Així mateix, han de promoure la difusió d'experiències i l'intercanvi dels resultats rellevants de la recerca i innovació educatives entre xarxes de centres educatius i les universitats.

El Consell de Govern de 17 de maig de 2021, a proposta del conseller d'Educació i Formació Professional, va decretar la creació del Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'Exercici de la Direcció Escolar (CFIRDE-Ib), amb les dades següents:
Codi de centre: 07016207

Titular: Conselleria d'Educació i Formació Professional

Domicili: Gregorio Marañón, s/n. 07007 Palma

El contingut de l'informe de decret ve distribuït del mode següent:

DECRET

- Article 1 Objecte
- Article 2 Adscripció
- Article 3 Objectius del Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears
- Article 4 Funcions del Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears
- Article 5 Personal del Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears
- Article 6 Òrgans de govern del Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears
- Article 7 La direcció
- Article 8 La secretaria
- Article 9 El Consell Rector
- Article 10 El Consell de Centre
- Article 11 L'equip pedagògic
- Article 12 Assessories de formació
- Article 13 Gestió econòmica
- Article 14 Registres
- Disposició addicional primera Organització i funcionament
- Disposició addicional segona Condicions del personal docent
- Disposició addicional tercera Constitució del Consell de Centre
- Disposició transitòria única Nomenament provisional del personal
- Disposició final primera Desplegament
- Disposició final segona
- Entrada en vigor

3. CONSIDERACIONS GENERALS

Sobre aplicació de la Llei d'igualtat i ús no sexista del llenguatge

El Consell Escolar de les Illes Balears considera que la redacció d'aquest Decret s'ha de revisar per tal de regir-se i garantir el que es prescriu a l'article 8 de la Llei 11/2016, sobre l'ús no sexista del llenguatge.

4. CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES A L'ESBORRANY DE DECRET

PREÀMBUL

- Es proposa afegir al preàmbul el següent paràgraf:
"La Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, estableix a l'article 129.1 que la formació per a l'exercici de la funció directiva és un element fonamental per al seu adequat desenvolupament i per disposar de direccions ben formades i competents que donin resposta a les necessitats dels centres. La formació ha d'estar centrada especialment en les funcions de l'equip directiu"

Breu motivació

Una vegada ha entrat en vigor la Llei d'educació, és convenient fer referència a la mateixa a les normes que es tramitin a partir d'ara.

- Es proposa afegir al preàmbul el següent paràgraf:
"Impulsar la col·laboració amb les famílies, amb institucions i amb organismes que facilitin la relació del centre amb l'entorn, i fomentar un clima escolar que afavoreixi l'estudi i el desenvolupament d'actuacions que propiciïn una formació integral en coneixements i valors dels i les alumnes"

Breu motivació

Entre les funcions recollides a l'article 132 de la Llei Orgànica 3/2020 se n'esmenten algunes i consideram que cal afegir la que proposam, també recollida a l'article 132, per destacar-ne la necessitat del seu desenvolupament.

- Es proposa substituir al quart paràgraf la frase "sobre les competències del director" per:
"sobre les competències del director i directora"

Breu motivació

A la pàgina 85, disposició final V de la Llei orgànica 3/2020 parla de les competències del director o directora. El preàmbul del decret a la L21 parla de competències del director. La Llei 11/2016, d'igualtat de dones i homes a l'article 8 (ús no sexista del llenguatge i imatge pública de les

dones) estableix en el punt 1 que les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir un ús no sexista del llenguatge. Es proposa revisar la totalitat del text i incloure l'ús del llenguatge inclusiu.

- Es proposa afegir abans del darrer paràgraf de la segona pàgina el següent paràgraf:

“D'acord al principi de transversalitat cal tenir present la Llei 3/2007, per a la igualtat efectiva de dones i homes i la Llei 11/2016, d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears ja que s'articulen un conjunt d'accions administratives per a la igualtat i de manera específica refereix a l'àmbit educatiu. Cal tenir present que la Llei 11/2016 d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears especifica que les Administracions públiques de les Illes Balears han de garantir un ús no sexista del llenguatge. “

Breu motivació

Cal incloure al preàmbul del decret la Llei 3/2007, de 22 de març per a la igualtat efectiva de dones i homes ja que l'article 15 parla del principi de transversalitat i al capítol II s'articulen accions administratives per a la igualtat, centrades en l'àmbit educatiu. D'altra banda, la Llei 11/2016, d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears estableix mesures per promoure la igualtat en l'àmbit educatiu. A més l'article 8 refereix a l'ús no sexista i imatge de les dones i els homes.

- Es proposa suprimir al primer paràgraf de la tercera pàgina la frase “de manera que els docents més qualificats s'animin a assumir aquesta responsabilitat.”

Breu motivació

Més qualificats per a què? Per ser equips directius o docents? Es podria interpretar com una deslegitimació dels docents que no vulguin exercir-la i és un judici de valor que no compartim.

Article 4 . Funcions del Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears

Article 4.1

Es proposa la substitució de la frase “Fer anàlisis diagnòstiques periòdiques de la situació” per:

“Fer anàlisis diagnòstiques periòdiques, amb perspectiva de gènere, de la situació...”

Breu motivació

D'acord a l'article 7 de la llei 11/2016 d'igualtat, s'ha d'integrar de manera efectiva la perspectiva de gènere en l'activitat ordinària de les administracions públiques, en l'elaboració d'estudis, estadístiques. Per tant, cal que quan es faci una anàlisi diagnòstica es faci d'acord a aquest principi transversal i s'hi incorpori la perspectiva de gènere. s'ha de preveure que s'ha d'incloure la variable "sexe" en totes les dades estadístiques, enquestes i registres

Article 4.3

Es proposa la substitució de la frase “dels programes de formació per al” per:

“dels programes de formació, i amb perspectiva de gènere, per al...”

Breu motivació

L'article 25.1 de la llei d'igualtat 11/2016 (capacitació del personal al servei de les administracions públiques) especifica que les administracions públiques de les Illes Balears han d'adoptar les mesures necessàries per assegurar al seu personal una formació bàsica, progressiva i permanent en matèria d'igualtat de dones i homes, i han d'incorporar la perspectiva de gènere als continguts i a la formació amb la finalitat de fer efectives les disposicions d'aquesta llei i garantir un coneixement pràctic suficient que permeti la integració efectiva de la perspectiva de gènere en l'actuació administrativa. Així mateix a l'article 26. es concreta que l'administració educativa de les Illes Balears ha de garantir la posada en marxa en els centres de projectes coeducatius i també s'articula que l'administració educativa ha de tenir com un dels seus principis bàsics la prevenció de conductes violentes en tots els nivells educatius, especialment de la violència masclista. Per tant, aquesta oferta formativa que s'ha d'organitzar des de el CFIRDE-ib) hauria de donar resposta a aquestes mesures per promoure la igualtat, ja que hauria de ser un principi bàsic de les polítiques públiques educatives.

Article 4

Es proposa afegir un **nou** punt a l'article 4 amb el següent text:

“Formular accions de conciliació en la vida laboral, personal i familiar per afavorir la promoció i la formació permanent dels equips directius”

Breu motivació

Llei 11/2016, d'igualtat de dones i homes de les illes balears estableix com a mesura per promoure la igualtat i àrees d'intervenció en l'àmbit educatiu que l'administració ha d'arbitrar mesures per garantir la participació equilibrada de dones i homes en els llocs directius i de decisió. i que ha de

formular accions de conciliació en la vida laboral, personal i familiar per afavorir la promoció i la formació permanent dels equips directius

Article 6 Òrgans de govern del Centre de Formació, Innovació i Recerca per a l'exercici de la Direcció Escolar de les Illes Balears

Article 6 a)

Es proposa afegir després de “ a) Unipersonals”

“El director **o directora** i el secretari **o secretària**”

Breu motivació

Article 8 de la Llei 11/2016, d'igualtat sobre l'ús del llenguatge no sexista.

Article 6 b)

Es proposa afegir la següent frase al final del paràgraf

“La designació de les persones que representen els òrgans col·legiats s'ha de realitzar d'acord amb el principi de presència equilibrada de dones i homes, excepte per raons fonamentades i degudament motivades”

Breu motivació

L'article 4.3 de la Llei 11/2016 recull la representació equilibrada de dones i homes. Cal tenir en compte com està redactat aquest article a fi poder donar resposta a aquest mandat legal. Cal tenir en compte que a efectes de la Llei 11/2016, s'entén per representació equilibrada la presència de dones i homes de manera que cap sexe no superi el 60% del conjunt de persones a què es refereix ni sigui inferior al 40%

Article 7 La direcció

Article 7.1 f)

Es proposa substituir la expressió “dels assessors” per

“dels equips d'assessorament”

Breu motivació

Línies 6, 11, 29,30,34 s'ha de tenir en compte l'ús de llenguatge inclusiu: assessors es pot posar equip d'assessorament, director o directora, conseller o consellera, Convé revisar el conjunt del document per donar resposta a l'article 8 de la Llei

Article 7.1 o)

Es proposa substituir la expressió “Facilitar la formació permanent de les persones que treballen al centre ”per

“Facilitar la formació permanent, i amb perspectiva de gènere, de les persones que treballen al centre”

Breu motivació

L'article 5 de la llei 11/2016 estableix que la perspectiva de gènere s'ha d'incorporar en totes les polítiques dels poders públics de les Illes Balears. L'article 25 també especifica que les administracions públiques de les Illes Balears han d'adoptar les mesures necessàries per assegurar al seu personal una formació bàsica progressiva i permanent en matèria d'igualtat de dones i homes, i han d'incorporar la perspectiva de gènere als continguts i a la formació ...

Article 7.3

Es proposa afegir al final del paràgraf el següent text:

“En el supòsits de persones que ostenten el càrrec de direcció i que hagin tengut una baixa per maternitat i/o excedències per cura de persones s'han de computar com a anys d'exercici del càrrec de direcció”

Breu motivació

L'article 51 de la llei 11/2016 estableix el dret i deure de la corresponsabilitat de dones i homes en l'àmbit públic i privat i concreta que les dones i els homes tenen el dret i el deure de compartir adequadament les responsabilitats familiars, les tasques domèstiques i la cura i l'atenció de les persones en situació de dependència, per possibilitar la conciliació de la vida laboral, la personal i la familiar i la configuració del seus temps, a fi d'assolir la igualtat efectiva d'oportunitats de dones i homes. Així mateix també s'articula que les administracions públiques de les Illes Balears han de prendre mesures a fi de fomentar la corresponsabilitat en la vida laboral, la familiar i la personal de les dones i els homes, tenint en compte el nous models de família.

Article 9 El Consell Rector

Article 9.1

Es proposa afegir un nou apartat amb el següent text:

“Vetllar per la incorporació de mesures d'igualtat i la prevenció de les violències masclistes, en l'exercici de les funcions.”

Breu motivació

La perspectiva de gènere s'ha d'incorporar en totes les polítiques dels poders públics de les Illes Balears (art 5. llei 11/2016).

Article 10 El Consell de Centre

Article 10.1

Es proposa afegir un nou apartat k) amb el següent text:

“La directora de l'Institut per la convivència i l'èxit escolar”

Breu motivació

L'article 27 de la llei 11/2016 estableix que l'administració educativa, a través de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears, o l'organisme amb les mateixes competències, ha d'analitzar la importància que té el fenomen de l'ús de les tecnologies i xarxes socials com a eina per exercir la violència masclista, amb l'objectiu de dissenyar actuacions específiques per combatre'l

Article 11 L'equip pedagògic

Article 11.2 a

Es proposa afegir al final del punt el següent:

“ (...) incorporant nous indicadors que possibilitin un coneixement més ampli i en perspectiva de gènere de la realitat dels centres educatius ”

Breu motivació

Article 7 (estadístiques i estudis) de la llei 11/2016.

Article 12.1 g

Es proposa afegir després de la paraula recerca

“ (...) i coeducació (...) ”

Breu motivació

L'administració educativa de les Illes Balears ha de garantir la posada en marxa en els centres de projectes coeducatius. Art 26.3 llei 11/2016

Article 12.1 i

Es proposa modificar l'article 12.1 i) que diu “Fomentar programes d'innovació i recerca en l'àmbit de l'exercici de la funció directiva” per

“Fomentar programes d'innovació, de millora de la competència, de coeducació i recerca en l'àmbit de l'exercici de la funció directiva”

Breu motivació

Art 26.3 llei 11/2016. L'administració educativa de les Illes Balears ha de garantir la posada en marxa en els centres de projectes coeducatius. Per tant, els equips directius ha de conèixer aquest programes.

5. CONSIDERACIÓ FINAL.

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 6 d'abril de 2022, va aprovar aquest informe 01/2022 per majoria simple (17 vots a favor, 14 en contra i 2 en blanc) la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consell escolars de les Illes Balears.

Palma, 27 d'abril de 2022.

El secretari

La presidenta

Miguel Ángel Peñalver García

Josefa Costa Tur